

Bruxelles, 18 mai 2018
(OR. en)

9054/18

**Dosar interinstituțional:
2017/0312 (NLE)**

**RECH 187
COMPET 320
ATO 29**

NOTĂ

Sursă:	Comitetul Reprezentanților Permanenți (partea I)
Destinatar:	Consiliul
Nr. doc. ant.:	8695/18 RECH 170 COMPET 283 ATO 25 + REV 1 + ADD 1 + ADD 2
Subiect:	Propunere de REGULAMENT AL CONSILIULUI privind Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2019-2020) de completare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 <i>- Abordare generală</i>

---

1. La 1 decembrie 2017, Comisia a înaintat Consiliului propunerea sa de regulament al Consiliului privind Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2019-2020) de completare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020¹.

---

¹ Documentul 15387/17 + ADD1.

2. Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom) limitează la maximum cinci ani durata programelor de cercetare și de formare în domeniul nuclear². Prin urmare, Regulamentul (Euratom) nr. 1314/2013 al Consiliului privind Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2014-2018) de completare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020³, fiind parte integrantă din Orizont 2020, va expira la sfârșitul anului 2018, în timp ce celelalte părți ale programului Orizont 2020, întemeiate pe dispozițiile corespunzătoare din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), vor rămâne în vigoare până la sfârșitul anului 2020. Prezenta propunere urmărește să asigure continuarea programului în perioada 2019-2020.
3. La 10 ianuarie 2018, Comitetul Reprezentanților Permanenți a hotărât să consulte, cu titlu opțional, Parlamentul European și Comitetul Economic și Social European cu privire la propunere.
4. Grupul de lucru mixt pentru cercetare/chestiuni atomice a examinat propunerea în cadrul mai multor reuniuni, a introdus unele modificări la propunerea Comisiei și a ajuns la un acord de principiu cu privire la proiectul de text. Comitetul Reprezentanților Permanenți a confirmat acordul în cadrul reuniunii sale din 16 mai 2018. Declarațiile prezentate de către delegații în vederea reuniunii Consiliului sunt consemnate în addendumurile la prezenta notă.
5. În lumina celor de mai sus, Consiliul este invitat să confirme acordul asupra textului astfel cum este prezentat în anexa la prezenta notă, în vederea ajungerii la o abordare generală în cadrul reuniunii sale din 28-29 mai 2018.

---

² Tratatul Euratom, articolul 7.

³ JO L 347, 20.12.2013, p. 948.

Propunere de

REGULAMENT AL CONSILIULUI

**privind Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice
(2019-2020) de completare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul 7 primul paragraf,

având în vedere propunerea Comisiei Europene prezentată după consultarea Comitetului Științific și Tehnic,

întrucât:

- (1) Unul dintre obiectivele Comunității Europene a Energiei Atomice (denumită în continuare „Comunitatea”) este de a contribui la ridicarea nivelului de trai în statele membre, inclusiv prin promovarea și facilitarea cercetării nucleare în statele membre, precum și prin completarea acesteia prin desfășurarea unui program de cercetare și formare al Comunității.

- (2) Cercetarea nucleară poate contribui la prosperitatea socială și economică și la sustenabilitatea mediului prin îmbunătățirea securității și siguranței nucleare și a radioprotecției. La fel de importantă este contribuția potențială a cercetării în domeniul nuclear la decarbonizarea pe termen lung a sistemului energetic în condiții de siguranță, eficiență și securitate.
- (3) Evaluarea intermediară a programului pentru cercetare și formare al Comunității pentru perioada 2014-2018, stabilit prin Regulamentul (Euratom) nr. 1314/2013 al Consiliului¹ (denumit în continuare „programul 2014-2018”), a concluzionat că acțiunea este relevantă și că continuă să contribuie în mod esențial la soluționarea provocărilor din domeniul siguranței, securității și garanțiilor nucleare, al gestionării deșeurilor radioactive, al radioprotecției și al energiei de fuziune.
- (4) Pentru a se asigura continuitatea cercetării în domeniul nuclear la nivelul Comunității, este necesar să se instituie Programul pentru cercetare și formare al Comunității pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 31 decembrie 2020 (denumit în continuare „programul Euratom”). Programul Euratom ar trebui să aibă aceleași obiective ca programul 2014-2018, să sprijine aceleași activități și să utilizeze același mod de implementare care s-a dovedit eficient și adecvat pentru atingerea obiectivelor programului.
- (5) Prin sprijinirea cercetării nucleare, programul Euratom va contribui la atingerea obiectivelor Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (denumit în continuare „Programul-cadru Orizont 2020”), instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului² și va facilita atât implementarea Strategiei Europa 2020, cât și crearea și funcționarea Spațiului European al Cercetării.

---

¹ Regulamentul (Euratom) nr. 1314/2013 al Consiliului din 16 decembrie 2013 privind Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice (2014-2018) de completare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (JO L 347, 20.12.2013, p. 948).

² Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de instituire a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020 și de abrogare a Deciziei nr. 1982/2006/CE (JO L 347, 20.12.2013, p. 104).

- (6) În pofida impactului potențial al energiei nucleare asupra aprovizionării cu energie și a dezvoltării economice, accidentele nucleare grave pot pune în pericol sănătatea umană. Prin urmare, în programul Euratom, ar trebui să se acorde cea mai mare atenție posibilă securității nucleare și, după caz, aspectelor de siguranță de care se ocupă Centrul Comun de Cercetare (denumit în continuare „JRC”).
- (7) Planul strategic european privind tehnologiile energetice (denumit în continuare „Planul SET”), stabilit în concluziile ședinței Consiliului din 28 februarie 2008 de la Bruxelles, accelerează dezvoltarea unui portofoliu de tehnologii cu emisii reduse de dioxid de carbon. La reuniunea sa din 4 februarie 2011, Consiliul European a convenit ca Uniunea și statele sale membre să promoveze investițiile în energia din surse regenerabile și în tehnologii sigure și durabile cu emisii reduse de dioxid de carbon și să se concentreze pe implementarea priorităților tehnologice stabilite în Planul SET. Fiecare stat membru rămâne liber să aleagă tipul de tehnologii pe care să îl susțină.
- (8) Având în vedere că toate statele membre dispun de instalații nucleare sau utilizează materiale radioactive, în special în scopuri medicale, Consiliul a recunoscut, în concluziile reuniunii sale de la Bruxelles din 1 și 2 decembrie 2008, nevoia permanentă de competențe în domeniul nuclear, în special printr-o educație și o formare adecvate, conectate cu cercetarea și coordonate la nivelul Comunității.
- (9) Deși rămâne la latitudinea fiecărui stat membru să aleagă dacă să utilizeze sau nu energia nucleară, se recunoaște, de asemenea, că energia nucleară joacă roluri diferite în diferite state membre.
- (10) Prin semnarea Acordului privind instituirea Organizației Internaționale pentru Energia prin Fuziune ITER în vederea punerii în comun în aplicare a proiectului ITER³, Comunitatea s-a angajat să participe la construirea proiectului ITER (denumit în continuare „ITER”) și la exploatarea viitoare a acestuia. Contribuția Comunității este gestionată prin „întreprinderea comună europeană pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune” (denumită în continuare „Fusion for Energy”), instituită prin Decizia 2007/198/Euratom a Consiliului⁴.

---

³ JO L 358, 16.12.2006, p. 62.

⁴ Decizia 2007/198/Euratom a Consiliului din 27 martie 2007 de înființare a întreprinderii comune europene pentru ITER și pentru dezvoltarea energiei de fuziune, cu oferirea unor avantaje conexe (JO L 90, 30.3.2007, p. 58).

- (11) Pentru ca fuziunea să devină o opțiune credibilă pentru producția comercială de energie, este necesar, în primul rând, să se finalizeze rapid și cu succes construcția ITER și să înceapă funcționarea acestuia. În al doilea rând, este necesar să se stabilească o foaie de parcurs ambițioasă, dar realistă, în vederea producerii de energie electrică până în 2050. Pentru a atinge aceste obiective, este necesar ca programul european de fuziune să fie direcționat către un program comun de activități de punere în aplicare a acestei foi de parcurs. Pentru a se asigura rezultatele activităților de cercetare în curs legate de fuziune, precum și angajamentul pe termen lung al părților interesate din domeniul fuziunii și colaborarea dintre acestea, ar trebui să se asigure continuitatea sprijinului din partea Comunității. Ar trebui să se pună un accent mai puternic în primul rând pe activitățile desfășurate în sprijinul ITER, dar și pe evoluțiile către reactorul demonstrativ, inclusiv o mai mare implicare, după caz, a sectorului privat. Raționalizarea și reorientarea în acest sens ar trebui realizate fără a se pune în pericol poziția de lider a Europei în cadrul comunității științifice din domeniul fuziunii.
- (12) JRC ar trebui să continue să furnizeze sprijin științific și tehnologic independent, adaptat nevoilor clienților, pentru elaborarea, dezvoltarea, implementarea și monitorizarea politicilor Comunității, în special în ceea ce privește cercetarea și formarea în domeniul securității și al siguranței nucleare. Pentru optimizarea resurselor umane și pentru a se asigura că nu apar duplicări în cercetarea din Uniune, orice nouă activitate realizată de JRC ar trebui să fie analizată pentru a se verifica coerența sa cu activitățile existente în statele membre. Aspectele privind securitatea ale Programului-cadru Orizont 2020 ar trebui să se limiteze la acțiunile directe ale JRC.
- (13) JRC ar trebui să continue să genereze resurse suplimentare prin activități competitive, inclusiv prin participarea la acțiunile indirecte ale programului Euratom, prin activități ale terților și, într-o mai mică măsură, prin exploatarea proprietății intelectuale.

- (14) În interesul tuturor statelor sale membre, rolul Uniunii este acela de a dezvolta un cadru pentru sprijinirea cercetării în comun la nivel de vârf, a creării și a păstrării de cunoștințe în sectorul tehnologiilor de fisiune nucleară, cu un accent special pe securitate, siguranță, radioprotecție și neproliferare. Pentru aceasta sunt necesare dovezi științifice independente, la care JRC poate avea o contribuție esențială. Acest lucru a fost recunoscut în comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor din 6 octombrie 2010 intitulată „Inițiativa emblematică «O Uniune a inovării» din cadrul Strategiei Europa 2020”, în care Comisia și-a formulat intenția de a consolida, prin intermediul JRC, utilizarea dovezilor științifice pentru elaborarea politicilor. JRC își propune să răspundă acestei provocări axându-și cercetările din domeniul securității și siguranței nucleare pe prioritățile de politică ale Uniunii.
- (15) În vederea aprofundării relației dintre știință și societate și a consolidării încrederii opiniei publice în știință, programul Euratom ar trebui să favorizeze implicarea în cunoștință de cauză a cetățenilor și a societății civile în chestiunile legate de cercetare și inovare prin promovarea educației științifice, prin creșterea accesibilității cunoștințelor științifice, prin dezvoltarea unor agende de cercetare și inovare responsabile, care să răspundă preocupărilor și așteptărilor cetățenilor și ale societății civile, precum și prin facilitarea participării acestora la activități din cadrul programului Euratom.
- (16) Punerea în aplicare a programului Euratom ar trebui să răspundă oportunităților și necesităților în schimbare legate de știință și tehnologie, industrie, politici și societate. Astfel, agendele ar trebui să fie stabilite în strânsă legătură cu părțile interesate din toate sectoarele vizate și ar trebui să se permită o marjă suficientă de flexibilitate pentru adaptarea la noi evoluții. Pe durata programului Euratom, s-ar putea face apel la consiliere externă, utilizându-se totodată și structurile relevante precum platformele tehnologice europene.

- (17) Printre rezultatele dezbaterii care a avut loc în cadrul simpozionului intitulat „Beneficii și limite ale cercetării în domeniul fiziunii nucleare pentru o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon”, pregătit printr-un studiu interdisciplinar care a implicat, printre alții, experți din domeniul energiei, al economiei și al științelor sociale, organizat în comun la Bruxelles de Comisie și de Comitetul Economic și Social European în perioada 26 - 27 februarie 2013, s-a numărat recunoașterea necesității de a se continua cercetarea în domeniul nuclear la nivel european.
- (18) Programul Euratom ar trebui să contribuie la atractivitatea profesiei de cercetător în Uniune. Ar trebui să se acorde o atenție corespunzătoare Cartei europene a cercetătorilor și Codului de conduită privind recrutarea cercetătorilor⁵, alături de alte cadre de referință relevante definite în contextul Spațiului European al Cercetării, respectându-se, în același timp, caracterul voluntar al acestora.
- (19) Activitățile desfășurate în cadrul programului Euratom ar trebui să vizeze promovarea egalității dintre femei și bărbați în domeniul cercetării și inovării, prin abordarea, în special, a cauzelor profunde ale dezechilibrului de gen, prin exploatarea întregului potențial al cercetătorilor, atât femei, cât și bărbați, precum și prin integrarea dimensiunii de gen în conținutul proiectelor, pentru îmbunătățirea calității cercetării și pentru stimularea inovării. Activitățile ar trebui să vizeze, de asemenea, implementarea principiilor referitoare la egalitatea dintre femei și bărbați, astfel cum sunt prevăzute la articolele 2 și 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană și la articolul 8 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).
- (20) Activitățile de cercetare și inovare sprijinite de programul Euratom ar trebui să respecte principiile etice fundamentale. Ar trebui să fie luate în considerare, după caz, avizele privind chestiuni legate de energie emise de Grupul european pentru etică în domeniul științei și al noilor tehnologii. Activitățile de cercetare ar trebui să țină seama, de asemenea, de articolul 13 din TFUE și să limiteze folosirea animalelor pentru cercetare și testare, în vederea înlocuirii, în cele din urmă, a utilizării animalelor. În cadrul tuturor activităților desfășurate, ar trebui să se asigure un nivel ridicat de protecție a sănătății umane.

---

⁵ Recomandarea Comisiei din 11 martie 2005 referitoare la Carta europeană a cercetătorilor și la Codul de conduită privind recrutarea cercetătorilor (JO L 75, 22.3.2005, p. 67).

- (21) De asemenea, ar trebui să se obțină un impact mai mare prin combinarea programului Euratom cu fonduri din sectorul privat în cadrul unor parteneriate public-privat în domeniile cheie în care cercetarea și inovarea ar putea contribui la obiectivele mai ample ale Uniunii în materie de competitivitate. Ar trebui acordată o atenție deosebită implicării întreprinderilor mici și mijlocii.
- (22) Programul Euratom ar trebui să promoveze cooperarea cu țări terțe, în special în domeniul securității, bazată pe interese comune și pe beneficii reciproce, mai ales cu scopul de a promova îmbunătățirea continuă a securității nucleare.
- (23) Pentru a menține condiții de concurență echitabile pentru toate întreprinderile care își desfășoară activitatea pe piața internă, finanțarea oferită de programul Euratom ar trebui să fie concepută în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat, astfel încât să se asigure eficacitatea cheltuielilor publice și să se prevină denaturări ale pieței cum ar fi excluderea finanțării private, crearea unor structuri de piață ineficiente sau menținerea întreprinderilor ineficiente.
- (24) Consiliul European a recunoscut, în concluziile sale din 4 februarie 2011, necesitatea unei noi abordări a activităților de control și de gestionare a riscurilor în ceea ce privește finanțarea cercetării în Uniune și a făcut apel la găsirea unui nou echilibru între încredere și control, precum și între asumarea de riscuri și evitarea acestora. Parlamentul European, în Rezoluția sa din 11 noiembrie 2010 referitoare la simplificarea implementării programelor-cadru de cercetare⁶, a cerut o trecere pragmatică spre o simplificare administrativă și financiară și a afirmat că gestionarea finanțării cercetării în Uniune ar trebui să se bazeze mai mult pe încredere și să manifeste o toleranță mai mare pentru riscuri, în raport cu participanții.
- (25) Interesele financiare ale Uniunii ar trebui protejate prin măsuri proporționale de-a lungul întregului ciclu de cheltuieli, inclusiv prin prevenirea, depistarea și investigarea neregulilor, prin recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau incorect utilizate și, dacă este cazul, prin aplicarea de sancțiuni. O strategie de control revizuită, care să nu mai fie orientată spre reducerea ratelor de eroare, ci spre controale bazate pe riscuri și pe detectarea fraudei, ar trebui să reducă sarcina pe care o presupune controlul pentru participanți.

---

⁶ JO C 74E, 13.3.2012, p. 34.

- (26) Este important să se asigure o bună gestiune financiară a programului Euratom și a implementării sale în modul cel mai eficace și mai ușor de utilizat cu puțință, garantându-se, în același timp, securitatea juridică și accesibilitatea sa pentru toți participanții. Este necesar să se asigure respectarea dispozițiilor relevante ale Regulamentului (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului (denumit în continuare „Regulamentul financiar”)⁷, precum și a cerințelor legate de simplificare și de o mai bună legiferare.
- (27) Pentru asigurarea celei mai eficiente implementări posibile, pentru facilitarea accesului tuturor participanților prin intermediul unor proceduri simplificate, precum și pentru crearea unui cadru coerent, cuprinzător și transparent pentru participanți, participarea la programul Euratom și difuzarea rezultatelor cercetării ar trebui să fie supuse regulilor aplicabile Programului-cadru Orizont 2020, astfel cum sunt stabilite în Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, cu anumite adaptări sau excepții.
- (28) Pentru a permite utilizarea optimă a instrumentelor financiare de capitaluri proprii și de împrumut create prin Programul-cadru Orizont 2020, păstrând totodată natura distinctă a acțiunilor din cadrul programului Euratom și utilizând la maximum bugetul disponibil, rambursările din oricare dintre respectivele instrumente financiare rezultate din neutilizarea fondurilor puse la dispoziție în cadrul programului Euratom sau al programului 2014-2018 ar trebui să se facă în beneficiul direct al programului Euratom.
- (29) Este important să se faciliteze în continuare exploatarea proprietății intelectuale dezvoltate de participanți, protejând în același timp interesele legitime ale celorlalți participanți și ale Comunității, în conformitate cu capitolul 2 din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice (denumit în continuare „Tratatul”).

---

⁷ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) Nr. 1605/2002 al Consiliului (JO L 298, 26.10.2012, p. 1).

- (30) Fondurile de garantare pentru participanți, gestionate de Comisie și instituite în temeiul Regulamentului (Euratom) nr. 1908/2006 al Consiliului⁸ și al Regulamentului (Euratom) nr. 139/2012 al Consiliului⁹, s-au dovedit a fi un important mecanism de garantare, care atenuează riscurile asociate sumelor datorate și nerambursate de participanții care nu își respectă obligațiile. Fondul de garantare pentru participanți instituit în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1290/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁰ ar trebui să includă și acțiunile desfășurate în temeiul prezentului regulament.
- (31) Pentru a se asigura condiții uniforme pentru implementarea acțiunilor indirecte în cadrul programului Euratom, ar trebui să i se confere Comisiei competențe de executare pentru a adopta programele de lucru și decizia de aprobare a finanțării acțiunilor indirecte. Respectivul competențe de executare ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului¹¹.
- (32) În vederea realizării obiectivelor programului Euratom în domenii relevante, este necesar să fie sprijinite activitățile orizontale, atât în cadrul programului Euratom, cât și în comun cu activitățile din Programul-cadru Orizont 2020.

---

⁸ Regulamentul (Euratom) nr. 1908/2006 al Consiliului din 19 decembrie 2006 de stabilire a normelor de participare a întreprinderilor, a centrelor de cercetare și a universităților pentru punerea în aplicare a celui de-al șaptelea program-cadru al Comunității Europene a Energiei Atomice și de difuzare a rezultatelor din domeniul cercetării (2007-2011) (JO L 400, 30.12.2006, p. 1).

⁹ Regulamentul (Euratom) 2012/139 al Consiliului din 19 decembrie 2011 de stabilire a normelor de participare a întreprinderilor, a centrelor de cercetare și a universităților la acțiunile indirecte în temeiul Programului-cadru al Comunității Europene a Energiei Atomice și de diseminare a rezultatelor cercetării (2012-2013) (JO L 47, 18.2.2012, p. 1).

¹⁰ Regulamentul (UE) nr. 1290/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 de stabilire a normelor de participare și diseminare pentru „Programul-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020” și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1906/2006 (JO L 347, 20.12.2013, p. 81).

¹¹ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

- (33) Gestionarea eficace a performanței, inclusiv evaluarea și monitorizarea, necesită elaborarea unor indicatori de performanță specifici care să poată fi măsurați în timp, să fie realiști și să reflecte totodată logica intervenției și să fie relevanți pentru ierarhizarea adecvată a obiectivelor și a activităților. Ar trebui instituite mecanisme adecvate de coordonare între implementarea și monitorizarea programului Euratom, pe de o parte, și monitorizarea progreselor, a realizărilor și a funcționării Spațiului European al Cercetării, pe de altă parte.
- (34) Consiliul de administrație al JRC, instituit prin Decizia 96/282/Euratom a Comisiei¹², a fost consultat cu privire la conținutul științific și tehnic al acțiunilor directe ale JRC.
- (35) Din motive de securitate juridică, Regulamentul (Euratom) nr. 1314/2013 al Consiliului ar trebui să fie abrogat.
- (36) Avizul Parlamentului European și avizul Comitetului Economic și Social European au fost solicitate pe bază voluntară¹³,

---

¹² Decizia 96/282/Euratom a Comisiei din 10 aprilie 1996 privind reorganizarea Centrului comun de cercetare (JO L 107, 30.4.1996, p. 12).

¹³ JO C , p. .

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

TITLUL I
INSTITUIRE

Articolul 1
Instituire

Prezentul regulament instituie Programul pentru cercetare și formare al Comunității Europene a Energiei Atomice pentru perioada 1 ianuarie 2019 - 31 decembrie 2020 (denumit în continuare „programul Euratom”) și stabilește normele de participare la programul respectiv, inclusiv în ceea ce privește participarea la programele organismelor de finanțare care gestionează fondurile alocate în conformitate cu prezentul regulament și la activitățile desfășurate în comun în temeiul prezentului regulament și al Programului-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020 (denumit în continuare „Programul-cadru Orizont 2020”), instituit prin Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.

Articolul 2
Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

- (a) „activități de cercetare și inovare” înseamnă întregul spectru al activităților de cercetare, dezvoltare tehnologică, demonstrație și inovare, inclusiv promovarea cooperării cu țări terțe și cu organizații internaționale, diseminarea și optimizarea rezultatelor, precum și stimularea formării și a mobilității cercetătorilor în cadrul Comunității Europene a Energiei Atomice (denumită în continuare „Comunitatea”);
- (b) „acțiuni directe” înseamnă activitățile de cercetare și inovare desfășurate de Comisie prin intermediul Centrului său Comun de Cercetare (denumit în continuare „JRC”);
- (c) „acțiuni indirecte” înseamnă activitățile de cercetare și inovare pentru care Uniunea sau Comunitatea (denumite în continuare „Uniunea”) furnizează asistență financiară și care sunt întreprinse de către participanți;

- (d) „parteneriat public-privat” înseamnă un parteneriat în cadrul căruia parteneri din sectorul privat, Comunitatea și, dacă este cazul, alți parteneri, precum organismele din sectorul public, se angajează să sprijine în comun elaborarea și implementarea unui program sau a unor activități de cercetare și inovare;
- (e) „parteneriat public-public” înseamnă un parteneriat în cadrul căruia organisme din sectorul public sau organisme cu misiune de serviciu public la nivel local, regional, național sau internațional se angajează împreună cu Comunitatea să sprijine în comun elaborarea și implementarea unui program sau a unor activități de cercetare și inovare.

Articolul 3 **Obiective**

- (1) Obiectivul general al programului Euratom este de a desfășura activități de cercetare și formare în domeniul nuclear, cu accent pe îmbunătățirea continuă a securității nucleare, a siguranței nucleare și a radioprotecției, și în special de a contribui potențial la decarbonizarea pe termen lung a sistemului energetic, în condiții de siguranță, eficiență și securitate. Obiectivul general este pus în aplicare prin activitățile specificate în anexa I sub formă de acțiuni directe și indirecte, care urmăresc obiectivele specifice stabilite la alineatele (2) și (3) din prezentul articol.
- (2) Acțiunile indirecte din cadrul programului Euratom au următoarele obiective specifice:
- (a) să sprijine securitatea sistemelor nucleare;
  - (b) să contribuie la dezvoltarea unor soluții sigure pe termen mai lung pentru gestionarea deșeurilor nucleare finale, inclusiv depozitarea geologică finală, precum și separarea și transmutarea acestora;
  - (c) să sprijine dezvoltarea și sustenabilitatea expertizei și excelenței în sectorul nuclear la nivelul Uniunii;

- (d) să sprijine radioprotecția și dezvoltarea de aplicații medicale ale radiațiilor, inclusiv, printre altele, furnizarea și utilizarea în condiții de siguranță și de securitate a radioizotopilor;
  - (e) să realizeze progrese în direcția demonstrării fezabilității fuziunii ca sursă de energie prin exploatarea instalațiilor de fuziune existente și viitoare;
  - (f) să pună bazele viitoarelor centrale de fuziune nucleară prin dezvoltarea de materiale, de tehnologii și de modele conceptuale;
  - (g) să promoveze inovarea și competitivitatea industrială;
  - (h) să asigure disponibilitatea și utilizarea infrastructurilor de cercetare de importanță paneuropeană.
- (3) Acțiunile directe din cadrul programului Euratom au următoarele obiective specifice:
- (a) să îmbunătățească securitatea nucleară, inclusiv securitatea reactorului și a combustibilului nuclear, gestionarea deșeurilor, inclusiv depozitarea geologică finală, precum și separarea și transmutarea; dezafectarea și pregătirea pentru situații de urgență;
  - (b) să îmbunătățească siguranța nucleară, inclusiv: garanțiile nucleare, neproliferarea, combaterea traficului ilegal și criminalistica nucleară;
  - (c) să crească gradul de excelență științifică în domeniul nuclear în scopul standardizării;
  - (d) să promoveze gestionarea cunoștințelor, educația și formarea;
  - (e) să sprijine politica Uniunii în materie de securitate și siguranță nucleară.

Orice nouă atribuire de activitate către JRC este analizată de Consiliul de administrație al JRC pentru a se verifica coerența sa cu activitățile existente în statele membre.

- (4) Programul Euratom este implementat astfel încât să se asigure că prioritățile și activitățile sprijinite sunt relevante pentru necesitățile în schimbare și țin seama de caracterul evolutiv al științei, al tehnologiei, al inovării, al elaborării politicilor, al piețelor și al societății, în scopul optimizării resurselor umane și financiare și al evitării duplicării eforturilor în domeniul cercetării și al dezvoltării nucleare din Uniune.
- (5) În cadrul obiectivelor specifice menționate la alineatele (2) și (3), se pot lua în considerare necesități noi și neprevăzute care apar pe parcursul perioadei de implementare a programului Euratom. În cazuri justificate corespunzător, acestea pot include reacții la oportunități, crize și amenințări emergente, la necesități legate de dezvoltarea de noi politici ale Uniunii, precum și la testarea, prin proiecte-pilot, a acțiunilor pentru care se prevede sprijin în cadrul programelor viitoare.

Articolul 4
Buget

- (1) Pachetul financiar pentru implementarea programului Euratom este de 770 220 000 EUR. Această sumă se distribuie după cum urmează:
- (a) acțiuni indirecte pentru programul de cercetare și dezvoltare în domeniul fuziunii, 349 834 000 EUR;
  - (b) acțiuni indirecte în domeniul fisiunii nucleare, al securității nucleare și al radioprotecției, 151 579 000 EUR;
  - (c) acțiuni directe, 268 807 000 EUR.

Pentru implementarea acțiunilor indirecte din cadrul programului Euratom, cheltuielile administrative ale Comisiei se ridică, în medie, la maximum 6 % pe durata programului Euratom.

- (2) Pachetul financiar al programului Euratom poate acoperi cheltuieli legate de activitățile de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare care sunt necesare pentru gestionarea programului respectiv și pentru îndeplinirea obiectivelor acestuia, în special studii și reuniuni ale experților, în măsura în care acestea sunt legate de obiectivele generale ale prezentului regulament, precum și cheltuieli legate de rețelele informatice specializate în schimbul și prelucrarea de informații, împreună cu toate celelalte cheltuieli legate de asistența tehnică și administrativă efectuate de Comisie pentru gestionarea programului Euratom. Cheltuielile pentru acțiuni continue și repetitive, precum controlul, auditul și rețelele informatice, vor fi acoperite în limitele cheltuielilor administrative ale Comisiei menționate la alineatul (1).
- (3) Atunci când este necesar și justificat în mod corespunzător, creditele pot fi incluse în bugetul aferent perioadei de după 2020 pentru a acoperi cheltuieli legate de asistența tehnică și administrativă, astfel încât să se permită gestionarea acțiunilor nefinalizate până la 31 decembrie 2020.
- (4) Atunci când acțiunile directe contribuie la inițiative instituite de entitățile cărora Comisia le-a încredințat sarcini de implementare în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) și cu articolul 15, această contribuție nu se consideră ca făcând parte din contribuția financiară alocată inițiativelor respective.
- (5) Angajamentele bugetare pot fi împărțite în tranșe anuale. În fiecare an, Comisia angajează tranșele anuale ținând cont de evoluția acțiunilor care beneficiază de sprijin financiar, de necesitățile estimate, precum și de bugetul disponibil.

Articolul 5
Asocierea țărilor terțe

- (1) Programul Euratom este deschis pentru asocierea:
- (a) țărilor aderente și a țărilor candidate și potențial candidate, în conformitate cu principiile, termenii și condițiile generale de participare a acestor țări la programele Uniunii, stabilite prin acordurile-cadru corespunzătoare și prin decizii ale consiliilor de asociere sau prin acorduri similare;
  - (b) țărilor membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) ori a țărilor sau teritoriilor care fac obiectul politicii europene de vecinătate și care îndeplinesc toate criteriile următoare:
    - (i) o bună capacitate în domeniile științei, tehnologiei și inovării;
    - (ii) un bilanț anterior pozitiv de participare la programele de cercetare și inovare ale Uniunii;
    - (iii) un tratament corect și echitabil al drepturilor de proprietate intelectuală;
  - (c) țărilor sau teritoriilor asociate la Al șaptelea program-cadru al Euratom sau la Programul pentru cercetare și formare al Euratom pentru perioada 2014-2018.
- (2) Termenii și condițiile specifice privind participarea țărilor asociate la programul Euratom, inclusiv contribuția financiară, pe baza produsului intern brut al țării asociate, sunt stabilite prin acorduri internaționale între Uniune și țările asociate.

TITLUL II
PUNERE ÎN APLICARE

CAPITOLUL I

Implementare, gestionare și forme ale sprijinului

Articolul 6

Gestionare și forme ale sprijinului din partea Comunității

- (1) Programul Euratom este implementat prin acțiuni indirecte, utilizându-se una sau mai multe dintre formele de finanțare prevăzute în Regulamentul financiar, în special granturi, premii, achiziții și instrumente financiare. De asemenea, sprijinul din partea Comunității constă în acțiuni directe sub forma activităților de cercetare și inovare desfășurate de JRC.
- (2) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 10 din Tratat, Comisia poate încredința o parte din implementarea programului Euratom organismelor de finanțare menționate la articolul 58 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar.

Totodată, Comisia poate încredința implementarea acțiunilor indirecte din cadrul Programului Euratom unor organisme create în temeiul Programului-cadru Orizont 2020 sau menționate în acesta.

- (3) Comisia adoptă, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 12 alineatul (3), decizia de aprobare a finanțării acțiunilor indirecte.

Articolul 7

Norme de participare și de diseminare a rezultatelor cercetării

- (1) Sub rezerva alineatelor (2) și (3) din prezentul articol, participarea oricărei entități juridice la acțiunile indirecte desfășurate în cadrul programului Euratom este reglementată de normele stabilite în Regulamentul (UE) nr. 1290/2013 al Parlamentului European și al Consiliului.
- (2) În scopuri legate de implementarea programului Euratom, „normele de securitate” menționate la articolul 43 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1290/2013 includ interesele de apărare ale statelor membre, în sensul articolului 24 din Tratat.

Prin derogare de la dispozițiile articolului 44 alineatul (3) primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1290/2013, în ceea ce privește rezultatele generate de participanții care au primit o contribuție financiară din partea Comunității, Comisia sau organismul de finanțare poate obiecta față de transferul de proprietate sau față de acordarea unei licențe exclusive sau neexclusive către terți stabiliți într-o țară terță care nu este asociată la programul Euratom, în cazul în care consideră că transferul sau acordarea de licență nu este în conformitate cu interesul dezvoltării competitivității economiei Uniunii sau nu corespunde unor principii etice sau unor considerente de securitate. „Considerentele de securitate” includ interesele de apărare ale statelor membre, în sensul articolului 24 din Tratat.

Prin derogare de la dispozițiile articolului 49 alineatul (1) primul paragraf din Regulamentul (UE) nr. 1290/2013, în scopul elaborării, al implementării și al monitorizării politicilor și programelor Comunității sau a obligațiilor asumate în cadrul cooperării internaționale cu țări terțe și cu organizații internaționale, Comunitatea și întreprinderile comune ale acesteia beneficiază de drepturi de acces la rezultatele unui participant care a primit o contribuție financiară din partea Comunității. Astfel de drepturi de acces includ dreptul de a autoriza terți să utilizeze rezultatele în cadrul unor achiziții publice și dreptul de a acorda sublicențe, sunt limitate la utilizarea necomercială și neconcurențială și se acordă cu scutire de redevențe.

- (3) Fondul de garantare pentru participanți instituit în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1290/2013 acoperă riscul asociat nerecuperării sumelor datorate de participanți în cadrul acțiunilor finanțate prin intermediul unor granturi acordate de Comisie sau de organisme de finanțare în temeiul prezentului regulament.

Articolul 8
Activități orizontale

- (1) În scopul realizării obiectivelor programului Euratom și al abordării provocărilor comune programului Euratom și Programului-cadru Orizont 2020, activitățile orizontale din cadrul acțiunilor indirecte stabilite în anexa I și/sau cele de implementare a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru Orizont 2020, instituit prin Decizia 2013/743/UE a Consiliului¹⁴, pot beneficia de contribuție financiară din partea Uniunii.
- (2) Contribuția financiară menționată la alineatul (1) din prezentul articol se poate compune din contribuțiile financiare destinate acțiunilor indirecte prevăzute la articolul 4 din prezentul regulament și la articolul 6 din Regulamentul (UE) nr. 1291/2013 și poate fi pusă în aplicare printr-o schemă unică de finanțare.

Articolul 9
Egalitatea de gen

Programul Euratom asigură promovarea efectivă a egalității de gen și a dimensiunii de gen în conținutul cercetării și al inovării.

Articolul 10
Principii etice

- (1) Toate activitățile de cercetare și inovare desfășurate în temeiul programului Euratom respectă principiile etice și legislația relevantă la nivel național, la nivelul Uniunii și la nivel internațional, inclusiv Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și Convenția europeană a drepturilor omului și protocoalele sale adiționale.

---

¹⁴ Decizia 2013/743/UE a Consiliului din 3 decembrie 2013 de instituire a programului specific de punere în aplicare a Programului-cadru pentru cercetare și inovare (2014-2020) – Orizont 2020.

Se acordă o atenție deosebită principiului proporționalității, dreptului la viața privată, dreptului la protecția datelor cu caracter personal, dreptului la integritatea fizică și mentală a persoanei, dreptului la nediscriminare și necesității de a asigura niveluri ridicate de protecție a sănătății umane.

- (2) Activitățile de cercetare și inovare desfășurate în cadrul programului Euratom se concentrează exclusiv asupra aplicațiilor civile.

Articolul 11

Programe de lucru

- (1) Comisia adoptă, prin acte de punere în aplicare, în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 12 alineatul (3), programe de lucru pentru implementarea acțiunilor indirecte. Programele de lucru permit abordări ascendente (*bottom-up*), care abordează obiectivele în mod inovator.

Programele de lucru stabilesc elementele esențiale pentru implementarea acțiunilor în conformitate cu Regulamentul financiar, inclusiv obiectivele detaliate ale acestora, finanțarea aferentă și un calendar, precum și o abordare multianuală și orientări strategice pentru următorii ani de implementare.

- (2) Pentru acțiunile directe, Comisia stabilește, în conformitate cu Decizia 96/282/Euratom, un program de lucru multianual, în care se prezintă în mod mai detaliat obiectivele și prioritățile științifice și tehnologice prevăzute în anexa I, precum și un calendar de implementare.

De asemenea, programul de lucru multianual în cauză ia în considerare activitățile de cercetare relevante desfășurate de statele membre, de țările asociate și de organizațiile europene și internaționale. Programul de lucru multianual este actualizat în funcție de necesități.

- (3) Programele de lucru menționate la alineatele (1) și (2) iau în considerare starea de fapt din domeniul științei, tehnologiei și al inovării la nivel național, la nivelul Uniunii și la nivel internațional, precum și evoluțiile relevante ale politicilor, pieței și societății. Programele de lucru se actualizează în funcție de necesități.
- (4) Programele de lucru menționate la alineatele (1) și (2) conțin o secțiune care identifică activitățile orizontale, astfel cum sunt menționate la articolul 8.

Articolul 12

Procedura comitetului

- (1) Comisia este asistată de un comitet. Comitetul respectiv este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.
- (2) Comitetul¹⁵ se întrunește în două configurații diferite, care se ocupă cu aspectele programului Euratom legate de fisiune și, respectiv, de fuziune.
- (3) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică procedura de examinare în conformitate cu articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.
- (4) În cazul în care avizul comitetului urmează să fie obținut prin procedură scrisă, această procedură se încheie fără rezultat dacă, în termenul stabilit pentru emiterea avizului, președintele comitetului decide astfel sau o majoritate simplă a membrilor comitetului solicită acest lucru.

Articolul 13

Informarea comitetului

Comisia informează periodic comitetul menționat la articolul 12 cu privire la progresele de ansamblu înregistrate în ceea ce privește implementarea programului Euratom și îi furnizează acestuia, în timp util, informații cu privire la toate acțiunile indirecte propuse sau finanțate în cadrul programului Euratom.

---

¹⁵ Pentru a facilita implementarea programului Euratom, pentru fiecare reuniune a comitetului programului, astfel cum este definită în ordinea de zi, Comisia va rambursa, în conformitate cu orientările sale consacrate, cheltuielile pentru un reprezentant pentru fiecare stat membru, precum și pentru un expert/consultant pentru fiecare stat membru, pentru punctele de pe ordinea de zi în privința cărora un stat membru solicită expertiză specifică.

Articolul 14

Consultanță externă și participarea societății

- (1) Pentru punerea în aplicare a programului Euratom, se iau considerare consultanța și contribuțiile furnizate, dacă este cazul, de:
  - (a) Comitetul Științific și Tehnic al Euratom, în temeiul articolului 134 din Tratat;
  - (b) grupuri consultative independente de experți la nivel înalt, instituite de Comisie;
  - (c) structuri de dialog create în temeiul acordurilor internaționale în domeniul științei și tehnologiei;
  - (d) activități orientate spre viitor;
  - (e) consultări publice specifice (inclusiv, dacă este cazul, cu autorități naționale și regionale sau cu părți interesate) și
  - (f) procese transparente și interactive care asigură sprijin pentru o cercetare și o inovare responsabile.

- (2) De asemenea, se va ține cont pe deplin de agendele de cercetare și inovare instituite, printre altele, de platformele tehnologice europene, de inițiativele de programare în comun și de parteneriatele europene pentru inovare.

CAPITOLUL II

Domenii specifice de acțiune

Articolul 15

Întreprinderi mici și mijlocii

Se acordă o atenție deosebită asigurării participării adecvate la programul Euratom a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) și a sectorului privat în general, precum și impactului inovării asupra acestora. Evaluările cantitative și calitative ale participării IMM-urilor sunt efectuate în cadrul măsurilor de evaluare și de monitorizare.

Articolul 16

Parteneriate public-privat și public-public

Pentru atingerea obiectivelor prevăzute la articolul 3, activitățile specifice ale programului Euratom pot fi implementate prin:

- (a) întreprinderi comune instituite în baza capitolului 5 din Tratat;
- (b) parteneriate public-public bazate pe schema de finanțare „acțiuni de cofinanțare a programului”;
- (c) parteneriate public-privat contractuale, astfel cum sunt menționate la articolul 25 din Regulamentul (UE) nr. 1291/2013.

Articolul 17

Cooperarea internațională cu țări terțe și cu organizații internaționale

- (1) Entitățile stabilite în țări terțe și organizațiile internaționale sunt eligibile pentru participarea la acțiunile indirecte ale programului Euratom în condițiile stabilite în Regulamentul (UE) nr. 1290/2013. Excepțiile de la principiul general sunt prevăzute la articolul 7 din prezentul regulament. Programul Euratom promovează cooperarea internațională cu țările terțe și cu organizațiile internaționale în scopul:

- (a) consolidării excelenței și atractivității Uniunii în domeniul cercetării și inovării, precum și a competitivității sale economice și industriale;
  - (b) abordării eficace a provocărilor societale comune;
  - (c) sprijinirii obiectivelor de politică externă și de dezvoltare ale Uniunii, venind în completarea programelor externe și de dezvoltare. Se urmărește realizarea de sinergii cu alte politici ale Uniunii.
- (2) Acțiunile vizate, având obiectivul de a promova cooperarea cu anumite țări terțe sau grupuri de țări terțe, sunt implementate pe baza unei abordări strategice, precum și a interesului comun, a priorităților comune și a avantajului reciproc, ținându-se seama de capacitățile științifice și tehnologice și de oportunitățile de pe piață, precum și de impactul preconizat.

Ar trebui încurajat accesul reciproc la programele derulate în țări terțe. Pentru a maximiza impactul, se promovează coordonarea și sinergiile cu inițiative ale statelor membre și ale țărilor asociate. Natura cooperării poate varia în funcție de țările partenere specifice.

Prioritățile în materie de cooperare iau în considerare evoluțiile oportunităților de cooperare cu țările terțe din cadrul politicilor Uniunii și tratamentul corect și echitabil al drepturilor de proprietate intelectuală.

Articolul 18

Informare, comunicare, exploatare și diseminare

- (1) În contextul implementării programului Euratom, activitățile de diseminare și de comunicare sunt considerate a fi parte integrantă din acțiunile sprijinite de programul Euratom.

- (2) Activitățile de comunicare pot include:
- (a) inițiative care vizează sporirea gradului de conștientizare și facilitarea accesului la finanțare în temeiul programului Euratom, în special pentru regiunile sau tipurile de participanți a căror participare este relativ redusă;
  - (b) asistență specifică acordată proiectelor și consorțiilor, pentru a le oferi acestora acces la competențele necesare pentru optimizarea comunicării, a exploatării și a diseminării rezultatelor;
  - (c) inițiative de promovare a dialogului și a dezbaterii cu publicul pe teme științifice, tehnologice și legate de inovare, precum și de valorificare a platformelor de comunicare socială și a altor tehnologii și metodologii inovatoare;
  - (d) comunicarea priorităților politice ale Uniunii, cu condiția ca acestea să fie legate de obiectivele prezentului regulament; în mod special, Comisia furnizează statelor membre informații exhaustive în timp util.
- (3) Sub rezerva Tratatului și a legislației relevante a Uniunii, activitățile de diseminare pot include:
- (a) activități care regroupează rezultate dintr-o serie de proiecte, inclusiv proiecte care pot fi finanțate din alte surse, pentru a pune la dispoziție baze de date ușor de utilizat și rapoarte care rezumă constatările esențiale;
  - (b) diseminarea rezultatelor către factorii de decizie, inclusiv organismele de standardizare, pentru a promova utilizarea rezultatelor relevante pentru politici de către organismele corespunzătoare de la nivel internațional, de la nivelul Uniunii, de la nivel național și regional.

CAPITOLUL III

Control

Articolul 19

Control și audit

- (1) Sistemul de control stabilit pentru punerea în aplicare a prezentului regulament este conceput astfel încât să furnizeze o garanție rezonabilă de realizare a bunei gestionări a riscurilor legate de eficacitatea și eficiența operațiunilor, precum și a legalității și regularității operațiunilor subiacente, luând în considerare caracterul multianual al programelor, precum și natura plăților în cauză.
- (2) Sistemul de control asigură un echilibru adecvat între încredere și control, ținând cont de costurile administrative și de alte costuri ale controalelor de la toate nivelurile, în special pentru participanți, astfel încât să poate fi atinse obiectivele programului Euratom și să fie atrași în program cei mai competenți cercetători și cele mai inovatoare întreprinderi.
- (3) Ca parte a sistemului de control, strategia de audit pentru cheltuielile aferente acțiunilor indirecte din cadrul programului Euratom se bazează pe auditul financiar al unui eșantion reprezentativ de cheltuieli din ansamblul programului. Acest eșantion reprezentativ este completat cu o selecție bazată pe evaluarea riscurilor legate de cheltuieli.

Auditorile cheltuielilor aferente acțiunilor indirecte din cadrul programului Euratom se efectuează în mod coerent, în conformitate cu principiile economiei, eficienței și eficacității, în scopul reducerii la minimum a sarcinii de audit asupra participanților.

Articolul 20

Protecția intereselor financiare ale Uniunii

- (1) Comisia ia măsurile necesare pentru a se asigura că, la implementarea acțiunilor finanțate în temeiul prezentului regulament, interesele financiare ale Uniunii sunt protejate prin aplicarea de măsuri preventive împotriva fraudei, corupției și a altor activități ilegale, prin realizarea de verificări efective și, în cazul identificării unor nereguli, prin recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit și, dacă este cazul, prin impunerea de sancțiuni de natură administrativă și financiară eficiente, proporționale și disuasive.
- (2) Comisia sau reprezentanții săi și Curtea de Conturi Europeană au competențe de a audita, atât pe baza documentelor, cât și la fața locului, toți beneficiarii de granturi, contractanții și subcontractanții care au primit fonduri din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament.

Fără a aduce atingere alineatului (3), auditurile efectuate de Comisie pot fi realizate până la doi ani de la plata finală.

- (3) Oficiul de luptă antifraudă (OLAF) poate efectua investigații, inclusiv controale și inspecții la fața locului, în conformitate cu dispozițiile și procedurile prevăzute în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului¹⁶ și în Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului¹⁷, cu scopul de a identifica cazurile de fraudă, corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii în legătură cu un acord de grant sau o decizie de acordare a unui grant sau în legătură cu un contract de finanțare în cadrul programului Euratom.

---

¹⁶ Regulamentul (UE, EURATOM) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1).

¹⁷ Regulamentul (Euratom, CE) NR. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2).

- (4) Fără a aduce atingere alineatelor (1), (2) și (3), acordurile de cooperare cu țările terțe și cu organizațiile internaționale, contractele, acordurile de grant și deciziile de acordare a granturilor, rezultate din punerea în aplicare a prezentului regulament, trebuie să conțină dispoziții care împuternicesc în mod expres Comisia, Curtea de Conturi și OLAF să efectueze astfel de audituri și investigații, în conformitate cu competențele care le revin.

CAPITOLUL IV

Monitorizare și evaluare

Articolul 21

Monitorizare

- (1) Comisia monitorizează anual implementarea programului Euratom, inclusiv progresele înregistrate și rezultatele obținute. Comisia furnizează informații în această privință comitetului menționat la articolul 12.
- (2) Comisia raportează și pune la dispoziția publicului rezultatele monitorizării menționate la alineatul (1).

Articolul 22

Evaluare

- (1) Evaluările se efectuează în timp util pentru a putea contribui la procesul de luare a deciziilor. Până la 31 decembrie 2022, Comisia, asistată de experți independenți selectați pe baza unui proces transparent, efectuează o evaluare ex-post a programului Euratom. Această evaluare vizează fundamentarea, implementarea și realizările, precum și efectele pe termen mai lung și sustenabilitatea măsurilor, urmând să fie luată în considerare la elaborarea unei decizii privind o posibilă reînnoire, modificare sau suspendare a unei măsuri subsecvente.

- (2) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (1), acțiunile directe și indirecte ale programului Euratom sunt supuse unor evaluări separate.
- (3) Evaluările menționate la alineatele (1) și (2) vizează progresele înregistrate în privința realizării obiectivelor prevăzute la articolul 3, ținând cont de indicatorii de performanță relevanți definiți în anexa II.
- (4) Atunci când acest lucru este oportun și fezabil, statele membre comunică Comisiei datele și informațiile necesare pentru monitorizarea și evaluarea măsurilor în cauză.
- (5) Comisia comunică concluziile evaluărilor menționate la alineatele (1) și (2), însoțite de observațiile sale, Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European.

TITLUL III

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 23

Abrogare și dispoziții tranzitorii

- (1) Regulamentul Consiliului (Euratom) nr. 1314/2013 se abrogă începând cu 1 ianuarie 2019.
- (2) Fără a aduce atingere alineatului (1), activitățile sau acțiunile care beneficiază de sprijinul financiar al Comunității în temeiul Regulamentului Consiliului (Euratom) nr. 1314/2013 continuă să facă obiectul normelor aplicabile activităților sau acțiunilor respective până la încetarea, finalizarea sau închiderea lor. Dacă este necesar, orice sarcini rămase neefectuate de către comitetul stabilit în temeiul Regulamentului Consiliului (Euratom) nr. 1314/2013 sunt preluate de comitetul menționat la articolul 12 din prezentul regulament.

- (3) Pachetul financiar menționat la articolul 4 poate acoperi, de asemenea, cheltuielile cu asistența tehnică și administrativă necesare pentru asigurarea tranziției între programul Euratom și măsurile adoptate în temeiul Regulamentului Consiliului (Euratom) nr. 1314/2013.
- (4) Prin derogare de la articolul 140 alineatul (6) al treilea paragraf din Regulamentul financiar, rambursările anuale generate de un instrument financiar instituit în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1291/2013 și rezultate din neutilizarea fondurilor puse la dispoziție în temeiul prezentului regulament sau al Regulamentului Consiliului (Euratom) nr. 1314/2013 se alocă programului Euratom.

Articolul 24
Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Consiliu
Președintele
